

Příloha 9: Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Habilitační obor

Přírodovědecká fakulta MU

Fyzická geografie

Uchazeč

Mgr. Kamil Láska, Ph.D.

Pracoviště

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity

Habilitační práce

Response of biotic and abiotic environments on climate
variability in the region of the Antarctic Peninsula and Svalbard
Archipelago

Složení komise:

Předseda

prof. RNDr. Petr Dobrovolný, CSc.

Masarykova univerzita – Přírodovědecká fakulta

Členové

prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc.

Masarykova univerzita – Přírodovědecká fakulta

prof. RNDr. Bohumír Janský, CSc.

Univerzita Karlova v Praze – Přírodovědecká fakulta

prof. RNDr. Milan Lapin, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislavě – Fakulta matematiky,
fyziky a informatiky

doc. RNDr. Tomáš Pánek, Ph.D.

Ostravská univerzita v Ostravě – Přírodovědecká fakulta

Stanovisko habilitační komise:

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Odborné aktivity Mgr. Kamila Lásky vycházejí z jeho dlouhodobého zájmu o problematiku meteorologie a klimatologie. V oblasti meteorologie se věnuje procesům měření a modelování toků slunečního záření v přízemní vrstvě atmosféry a dále výzkumu mikroklimatu a místního klimatu, v posledních letech především v polárních oblastech.

Uvedená problematika má úzkou vazbu na studium interakcí mezi atmosférou a kryosférou na úrovni složek radiační bilance a výměny energie mezi atmosférou, glaciálním a periglaciálním prostředím. Výsledky jeho prací mají význam nejen v oblasti základního výzkumu ve fyzické geografii, ale nacházejí uplatnění i v hodnocení radiačního stresu u modelových druhů rostlin a při studiu mikroklimatických podmínek existence antarktických mechů a lišejníků. Výzkumná činnost dr. Láska tedy má zřetelný přesah i do jiných přírodovědných oborů.

Podle předložených materiálů je dr. Láska autorem či spoluautorem 27 odborných článků. V současné době (říjen 2016) je v databázi Web of Science evidováno 16 prací a 7 dalších v databázi SCOPUS. V šesti případech je prvním či korespondujícím autorem a u naprosté většiny prací, především z posledního období, je zřetelný jeho významný autorský podíl, protože tyto práce často vycházejí z jeho meteorologických měření ať již v oblasti Antarktického poloostrova či souostroví Svalbard. Ze seznamu prací je zřejmé, že dr. Láska se zaměřuje na publikování v kvalitních časopisech, jako jsou např. Atmospheric Research

(Q1 v oboru Meteorology & Atmospheric Sciences, IF = 3.197), Biogeosciences (Q1 v oboru Ecology a Geosciences, multidisciplinary, IF = 4.477) či Journal of Glaciology (Q1 v oboru Geography, physical, IF = 3.229).

Habilitant dále publikoval pět kapitol v monografiích (dvakrát jako první autor), dva sborníkové příspěvky evidované ISI Proceedings, 14 dalších sborníkových prací a pravidelně prezentuje dosažené výsledky na mezinárodních konferencích. Velmi kladně lze hodnotit jeho popularizační texty (14 prací, většinou jako první autor), editorství čtyř sborníků a vyžádané přednášky např. v Cambridge (Velká Británie) či v Bergenu (Norsko).

Kvalitu vědecko-výzkumné práce dr. Kamila Láska dále dokládá citační ohlas jeho publikovaných prací. V databázi WoS bylo k datu 12. 10. 2016 evidováno 120 citací a předložené materiály dokládají dalších 38 citací mimo WoS. Jeho H-index je 5. Dosud byl hlavním řešitelem či spoluřešitelem 5 výzkumných projektů (GAČR, MŠMT, Norské fondy a projekty Jihomoravského kraje.). Od roku 2013 je dr. Láska členem pracovní skupiny a vědeckého výboru při International Arctic Science Committee – Atmosphere Working Group.

Uchazeč absolvoval dva dlouhodobé studijní pobyt v Institute of Low Temperature Science, Hokaido, Japonsko a řadu krátkodobých pobytů mj. v British Antarctic Survey, Scott Polar Research Institute (obojí Velká Británie) a na univerzitách v Bergenu (Norsko), Limě (Peru) a Osnabrücku (Německo). V neposlední řadě komise považuje za důležité vyzdvihnout významný podíl dr. Láska na dobudování a provozování české vědecké stanice Johanna Gregora Mendela na ostrově Jamese Rosse a jeho zásadní podíl na vybudování pozorovací sítě automatických meteorologických stanic a vedení dlouhodobého monitorovacího programu v oblasti Antarktického poloostrova a souostroví Svalbard.

Na základě výše uvedených skutečností komise konstatuje, že výzkumná a s ní související organizátorská práce dr. Kamila Láska prokazují, že jmenovaný je významnou mezinárodně uznávanou vědeckou osobností v oblasti fyzické geografie se zaměřením na meteorologii a klimatologii polárních oblastí.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Fyzická geografie na MU v Brně.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Na Geografickém ústavu PřF MU se dr. Láska dlouhodobě a systematicky podílí na vzdělávání studentů v bakalářském a magisterském stupni studia. Od roku 2006 vede základní kurzy z Úvodu do studia planety Země, Měřící techniky v meteorologii a klimatologii a Regionální klimatologie. Dále si postupem času připravil několik dalších výběrových přednášek, které jsou úzce zaměřeny na problematiku polárních výzkumů, na výzkum kryosféry a na využití obnovitelných zdrojů energie (Využití obnovitelných zdrojů energie, Ledovce planety Země a metody jejich výzkumu, Regionální geografie polárních oblastí). V posledních třech letech se významnou měrou podílí také na koncipování a realizaci Kurzu polární ekologie 1 a 2, který je určen také studentům doktorského studia Fyzické geografie.

Významnou součástí jeho pedagogického působení jsou praktické formy výuky. Každoročně vede Terénní cvičení z meteorologie, klimatologie a hydrologie, experimentální výuku a cvičení v rámci předmětu Meteorologie a klimatologie. Do roku 2014 administroval Odbornou praxi z geografie a kartografie.

Mimo MU přednáší od roku 2011 kurz Meteorologie, klimatologie a glaciologie polárních oblastí na JČU v Českých Budějovicích. Součástí tohoto kurzu je také dvoutýdenní terénní cvičení na souostroví Svalbard, kterého se pravidelně účastní studenti z několika vysokých

škol v České republice a který si v odborné veřejnosti získal velmi dobré hodnocení.

Dr. Láska dosud vedl 7 úspěšně obhájených bakalářských prací a 5 obhájených prací diplomových. V současné době je školitelem tří doktorandů, kteří z hlediska dosažených vědeckých výsledků patří k nejlepším na Geografickém ústavu. V rámci GÚ dále zajišťuje zahraniční stáže studentů a jako oborový koordinátor organizuje studijní pobyt v rámci programu Erasmus+.

Od roku 2011 je dr. Láska členem komise pro SZZ v bakalářském a navazujícím studiu Fyzické geografie, Aplikované geografie a Učitelství geografie a kartografie pro střední školy. U studentů nachází pedagogické působení dr. Lásky velmi pozitivní odezvu v každoročně pořádaných anketách. Toto je podpořeno i kvalitou elektronických učebních textů, které sestavil pro své tři přednášky na MU, a dále několika dalšími přehledovými a vzdělávacími texty, například na JČU.

Komise konstatuje, že dr. Kamil Láska je výraznou pedagogickou osobností, která si postupně vybudovala renomé nejen na mateřském pracovišti, ale také na jiných geografických katedrách v ČR. Obohatil výchovu studentů nejen o nové kurzy a studijní materiály, ale především o nové praktické formy výuky.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Fyzická geografie na Masarykově univerzitě.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitační práce je souborem deseti původních vědeckých článků publikovaných ve významných odborných časopisech. V pěti případech je dr. Láska prvním autorem a u všech článků je patrný jeho významný autorský podíl. Soubor je doplněn pečlivě zpracovaným a podrobným komentářem, který zasazuje jeho práce do širšího kontextu. Jednotícím prvkem souboru prací je studium variability místního klimatu Antarktického poloostrova a centrální části arktického souostroví Svalbard a studium dopadů této variability na biotickou a abiotickou složku přírodního prostředí.

Práce byla posouzena třemi oponenty, z toho dvěma zahraničními (prof. Reuder, Norsko a doc. Rachlewicz, Polsko). Všichni recenzenti, kteří jsou mezinárodně uznávanými vědeckými osobnostmi, vyzdvihují aktuálnost problematiky především s ohledem na současný proces globální změny klimatu. Právě polární oblasti jsou velmi citlivé na probíhající změnu klimatu a mohou být dobrým indikátorem chování ekosystémů i v jiných oblastech v blízké budoucnosti. Ve shodě s recenzenty oceňuje komise významný přínos dr. Lásky patrný ve všech etapách publikování vědeckých výsledků. Od sestavení datové základny na základě řady vlastních měření po metodologické aspekty a interpretaci výsledků s ohledem na dopady studovaných procesů na biotické a abiotické prostředí. Komise se ztotožňuje s názorem, že souhrn prací je věnován širokému spektru aktuálních vědeckých problémů, který je prezentován s „pozoruhodnou komplexností, systémovostí a interdisciplinaritou.“

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Fyzická geografie na MU v Brně.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise	5
počet členů komise přítomných hlasování	5
počet odevzdaných hlasů	5
z toho	5
kladných	5
záporných	0
neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru Fyzická geografie na zastavení řízení.

Brno, dne 20. října 2016

prof. RNDr. Petr Dobrovolný, CSc.

prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc.

prof. RNDr. Bohumír Janský, CSc.

prof. RNDr. Milan Lapin, CSc.

doc. RNDr. Tomáš Pánek, Ph.D.